

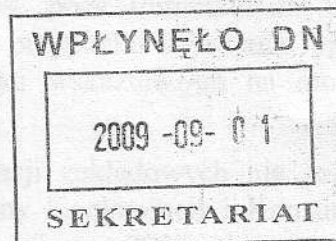

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 27 sierpnia 2009 r.

DE-III-078-5-HM/09

L.dz. 1887

Pani

Halina Pupacz

**Prezes Polskiej Izby Paliw Płynnych
ul. Słomińskiego 19, lok. 521
00-195 Warszawa**

Szanowna Pani Prezes

Szanowna Pani Prezes,

W odpowiedzi na pismo, podnoszące kwestie zasad uczciwej konkurencji i prowadzenia działalności gospodarczej, przedstawiam poniżej wyjaśnienia do poszczególnych zagadnień, oparte również na informacjach uzyskanych od innych właściwych urzędów.

1. Dystrybucja paliw z wolnostojących naziemnych zbiorników z dystrybutorem, tj. używanie tego typu zbiorników do magazynowania paliw w celu użycia na własne potrzeby lub do zaopatrywania własnych flot samochodowych

Zgodnie zapisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.) działalność przedsiębiorcy polegająca na zakupie paliwa ciekłego na potrzeby własne (nie zaś w celu jego dalszej odsprzedaży) nie ma charakteru działalności gospodarczej, a tym samym jej prowadzenie nie wymaga koncesji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność objętą wymogiem uzyskania koncesji nie posiadając jej, znajdują się poza obszarem sankcji wynikającym z ustawy – *Prawo energetyczne*. W tym przypadku jednakże ma wobec nich zastosowanie art. 60¹ § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756) – jest to wykroczenie. Sprawy zaś tego rodzaju wykroczeń pozostają w gestii właściwych miejscowo Sądów Grodzkich.

Odnosząc się do tezy, iż dystrybucja paliw na stacjach zakładowych jest wyłączona z przepisów dotyczących kontroli jakości paliw należy zauważyć, że kontrola stacji zakładowych jest prowadzona przez Inspekcję Handlową w ramach Systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 26 sierpnia 2006 r. *o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* (Dz. U. Nr 169, poz. 1200, z późn. zm.) Zarządzający Systemem, którym zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, określa minimalną liczbę stacji paliwowych oraz stacji zakładowych, w których dokonywana jest kontrola, do celów monitorowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z jej podziałem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 30 pkt 2 lit. c ustawy.

Ponadto, stacje zakładowe są wyznaczane do kontroli na podstawie art. 13 ww. ustawy, zgodnie z którym Zarządzający może wyznaczyć do kontroli dodatkowe stacje paliwowe, stacje zakładowe, hurtownie paliw oraz przedsiębiorców, poza minimalnymi liczbami określonymi zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 6 – 10 (...), w przypadku uzyskania informacji o niewłaściwej jakości paliw lub zaistnienia okoliczności wskazujących na możliwość wystąpienia niewłaściwej jakości paliw.

Z powyższych względów liczba kontrolowanych stacji zakładowych nie jest duża. Tym niemniej, z informacji uzyskanych z Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wynika, że w 2008 r. skontrolowano 24 takie podmioty, natomiast w 2009 r. kontrole jakości paliw przeprowadzono dotychczas w 6 stacjach zakładowych.

Ponadto należy zauważyć, że teza zawarta w piśmie PIPP, że przedsiębiorca nieposiadający koncesji, w sytuacji prowadzenia obrotu paliwami ciekłymi podlega karze grzywny nie większej niż 4 tys. zł nie ma uzasadnienia.

Zgodnie bowiem z art. 31 ust. 1 i 2 ww. ustawy, kto wytwarza, transportuje, magazynuje lub wprowadza do obrotu paliwa ciekłe, biopaliwa ciekłe, gaz skroplony (LPG), sprężony gaz ziemny (CNG) lub lekki olej opałowy niespełniające wymagań jakościowych określonych w ustawie, podlega grzywnie od 50 000 zł do 500 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 3. Tej samej karze podlega ten, kto w stacji zakładowej gromadzi ww. paliwa niespełniające wymagań jakościowych określonych w ustawie. Jednocześnie, w art. 31 ust. 4 ww. ustawy określono minimalny wymiar kar grzywny (w przypadku mniejszej wagi) w wysokości 10 000 zł.

Powyższe przepisy karne zatem nie różnicują kar nakładanych na przedsiębiorcę w zależności od posiadania przez niego koncesji na obrót paliwami lub braku takiej koncesji.

Należy dodatkowo zaznaczyć, że w toku kontroli, zgodnie z art. 16 ustawy *o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw*, inspektor może żądać udostępnienia dokumentów dotyczących pochodzenia i jakości badanego paliwa. Z tego też względu, w trakcie kontroli jakości paliw, Inspekcja Handlowa nie podejmuje działań kontrolnych w innym zakresie, a tym samym nie kontroluje innych dokumentów, w tym faktu posiadania przez przedsiębiorcę koncesji na obrót paliwami.

Niezależnie jednak od kontroli jakości paliw, Inspekcja Handlowa w ramach posiadanych kompetencji, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o Inspekcji Handlowej* (Dz. U. z 2001 r. Nr 4, poz. 25, z późn. zm.) prowadzi również kontrole legalności prowadzonej działalności gospodarczej, w trakcie których kontroluje także fakt posiadania przez przedsiębiorców koncesji na obrót paliwami. Są to działania podejmowane samodzielnie przez poszczególne wojewódzkie inspektoraty Inspekcji Handlowej, poza systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

W przypadku stwierdzenia tego rodzaju nieprawidłowości, na podstawie art. 60¹ § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - *Kodeks wykroczeń* (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756, z późn. zm.) kierowane są wnioski do sądów grodzkich o ukaranie przedsiębiorców (zgodnie z zapisami pierwszego akapitu). Ponadto, w takich przypadkach, Wojewódzcy Inspektorzy Inspekcji Handlowej niejednokrotnie wydają decyzje wstrzymujące świadczenie usług polegających na obrocie paliwami bez wymaganej prawem koncesji.

Ponadto, z informacji uzyskanych z Ministerstwa Finansów wynika, że organy podatkowe podległe Ministrowi Finansów wykonują, w ramach swoich uprawnień, m. in. kontrole paliw w zakresie zawartości w nich substancji stosowanych do znakowania i barwienia, określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2009 r. w *sprawie znakowania i barwienia wyrobów energetycznych* (Dz. U. Nr 32, poz. 218), kontrole

w zakresie podatku akcyzowego i opłaty paliwowej. W ramach wykonywania tych kontroli sprawdzane są m. in. koncesje wymagane w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami.

Z informacji uzyskanych od podległych Ministrowi Finansów organów podatkowych wynika, że w 2008 r. i w I półroczu 2009 r. ujawniono 2 przypadki oferowania do sprzedaży przez stacje zakładowe, bez wymaganej koncesji, paliw przechowywanych w zbiornikach na potrzeby własne. Wielkość uszczupień w podatku akcyzowym z tego tytułu oszacowano na kwotę 120.615 zł.

2. Opłaty za nadzór stały UDT nad zbiornikami magazynowania paliw

Kwestia opłat za nadzór stały UDT nad zbiornikami do magazynowania paliw zostanie rozpatrzona przy opracowywaniu kolejnej nowelizacji rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie wysokości opłat za czynności jednostek dozoru technicznego (Dz. U. Nr 153, poz. 1762, z późn. zm.).

Należy zauważyć, że każdy zbiornik, w tym zbiorniki będące własnością osób fizycznych lub użytkowane przez te osoby, podlegają dozorowi technicznemu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 18 września 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać zbiorniki bezciśnieniowe i niskociśnieniowe do magazynowania materiałów ciekłych zapalnych (Dz. U. nr 113, poz. 1211 z późn. zm.).

3. Wysokość opłat z tytułu uzyskania koncesji

Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Urząd Regulacji Energetyki, organ właściwy w zakresie koncesjonowania wynika, iż z uzyskaniem koncesji Prezesa URE wiąże się obowiązek wnoszenia następujących opłat:

- 1) jednorazowej opłaty skarbowej w wysokości 616,00 zł, wnoszonej przy wniosku o udzielenie koncesji – zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1636, z późn. zm.),
- 2) corocznej opłaty z tytułu posiadania koncesji Prezesa URE – w wysokości i na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez prezesa URE corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. Nr 60, poz. 387, z późn. zm.). Zgodnie z tymi zasadami, koncesjonariusz zobowiązany jest wnieść opłatę w wysokości stanowiącej iloczyn przychodów uzyskiwanych z działalności objętej koncesją oraz współczynnika opłat (np. 0,0004 dla paliw ciekłych), przy czym opłata ta nie może być mniejsza niż 200 zł i nie większa niż 1.000.000 zł. Wysokość opłat wylicza przedsiębiorca na podstawie specjalnego formularza, który wypełniony przesyła do URE równocześnie z wniesieniem opłaty.

Jak zatem wynika z powyższych zapisów, opłata roczna (o której mowa w piśmie Pani Prezes) z tytułu uzyskania koncesji jest zróżnicowana dla dużych, średnich i małych przedsiębiorstw, albowiem wynika z osiągniętych przez te przedsiębiorstwa przychodów z działalności objętej koncesją – im większe przychody osiąga przedsiębiorca, tym wyższa opłata. Jedyne odstępstwo stanowi górna granica opłaty rocznej – 1.000.000 zł, ale została ona przyjęta jednolicie dla wszystkich rodzajów działalności koncesjonowanej w zakresie paliw i energii. Taki sposób wyliczenia opłaty wydaje się być racjonalny, albowiem związany jest tylko i wyłącznie z „rozmiarem” prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności koncesjonowanej, nie zaś z wielkością przedsiębiorstwa – istnieją bowiem „duże” przedsiębiorstwa, np. produkcyjne, usługowe, handlowe, dla których działalność

koncesjonowana jest działalnością marginesową. Natomiast ewentualne podwyższenie lub zniesieniu limitu górnego wymagałoby oceny bilansu możliwych korzyści i strat, zarówno dla budżetu państwa, jak i przedsiębiorców zajmujących się szeroko rozumianą działalnością energetyczno – paliwową.

4. Przemieszczający wewnątrzspółnotowo oraz importerzy

Kwestie związane z obowiązkiem tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej i paliw, zarówno wobec producentów, jak i handlowców, reguluje ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. *o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym* (Dz. U. Nr 52, poz. 343, z późn. zm.), która w sposób szczegółowy określa zobowiązania podmiotów działających na rynku paliw w zakresie obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych.

Podkreślenia wymaga fakt, że obowiązujące przepisy w tym zakresie zapewniają równe warunki funkcjonowania na rynku paliw dla wszystkich uczestników tego rynku, co jest zgodne z konstytucyjną zasadą równego traktowania wszystkich podmiotów gospodarczych.

W związku z powyższym, w opinii Ministerstwa Gospodarki, propozycja PIPP, polegająca na wprowadzeniu rocznego limitu ilości paliw sprowadzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, która to ilość byłaby zwolniona z obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych łamałaby podstawową zasadę równego traktowania podmiotów gospodarczych. Dodatkowo, rozwiązanie takie stwarza duże zagrożenie nadużyć poprzez tworzenie wielu podmiotów gospodarczych przez jednego właściciela celem unikania obowiązku tworzenia zapasów.

Jednocześnie pragnę poinformować, że w resorcie gospodarki prowadzone są prace nad zmianą systemu zapasów obowiązkowych ropy naftowej i paliw, w wyniku których nastąpi:

- zmniejszenie obciążeń administracyjnych podmiotów sektora naftowego, związanych z obowiązkiem tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej i paliw;
- zapewnienie niedyskryminacyjnych zasad tworzenia i utrzymywania zapasów interwencyjnych ropy naftowej i paliw;
- wzmocnienie kontroli nad systemem zapasów obowiązkowych ropy naftowej i paliw poprzez zwiększenie zapasów agencyjnych;
- dostosowanie obecnych regulacji do trendu zmian w systemach zapasów obowiązkowych państw członkowskich Międzynarodowej Agencji Energetycznej oraz kierunków zmian proponowanych w przepisach unijnych.

5. Utworzenie Narodowego (Polskiego) Operatora Logistycznego

W opinii Ministerstwa Gospodarki, funkcjonowanie podmiotu - Narodowego Operatora Logistycznego, w kształcie sugerowanym przez PIPP nie jest możliwe z uwagi na zbyt szeroki zakres jego działalności. Jednocześnie należy podkreślić, że z zaproponowanym przez PIPP kierunkiem zmian, choć w znacznie mniejszym zakresie, mamy do czynienia obserwując obecnie proces łączenia Operatora Logistycznego Paliw Płynnych Sp. z o.o. z Przedsiębiorstwem Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” S.A.

6. Piezometry na nowobudowanych stacjach paliw.

Kwestia powyższa wykracza poza zakres rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie. Rozporządzenie ustala wymagania techniczne dla baz i stacji paliw, natomiast pozostawia inwestorowi swobodę w wyborze urządzeń, których zastosowanie umożliwi spełnienie wymagań określonych w ww. rozporządzeniu.

Z poważaniem

MINISTER

z up.

Joanna Strzelec-Lobodzińska
POSEKRETARZ STANU